

DECIZIE

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Castraveț împotriva
Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului
la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014 prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova
împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 iunie 2013, pe motiv de
neînălțurare a neajunsurilor

constată:

La 07 martie 2013, Valeriu Castraveț a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării
dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 mai
2008, a fost admisă integral acțiunea sa împotriva Consiliului mun. Chișinău, acesta fiind
obligat să-l asigure cu spațiu locativ pe Valeriu Castraveț în mun. Chișinău, conform
normelor sanitare și componenței familiei la momentul executării prezentei hotărâri.

Indică că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 aprilie 2009, a fost respins
recursul depus de către Consiliul mun. Chișinău, hotărârea Curții de Apel Chișinău din
22 mai 2008 fiind menținută.

Susține că, deși hotărârea menționată a devenit irevocabilă, la momentul actual nu
a fost executată, fapt ce reprezintă o încălcare a drepturilor familiei sale la asigurarea cu
spațiu locativ.

Solicită constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a
hotărârii judecătorești și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a
sumei de 4583 Euro (echivalentul în lei moldovenești conform cursului valutar la data
emiterii hotărârii) – cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la
executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, precum și încasarea cheltuielilor
pentru soluționarea litigiului de la pârât.

Printr-o cerere de concretizare a pretențiilor reclamantului a specificat valoarea prejudiciului moral cauzat, modificând suma pretinsă de la 4583 Euro la 4916,63 Euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 iunie 2013 acțiunea fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești privind asigurarea lui Valeriu Castraveț cu spațiu locativ și încasat din bugetul de stat în beneficiul lui Valeriu Castraveț prejudiciul moral cauzat în urma neexecutării hotărârii judecătorești în termen rezonabil în mărime de 30000 lei.

La 04 iulie 2013, Ministerul Justiției al RM a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Ulterior, la 25 iulie 2013 Ministerul Justiției al RM a mai depus o cerere de apel nemotivată, prin care a înaintat aceleași cerințe ca și în cererea de apel anterioară, cu mențiunea că apelul suplimentar cu indicarea temeiurilor de fapt și de drept va fi depus după recepționarea hotărârii redactate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Ministerul Justiției al RM împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 iunie 2013, acordând apelantului termen până la 03 martie 2014 ora 09:30 pentru prezentarea apelului motivat, numind ședința de judecată pentru data de 18 martie 2014, ora 10:00 și preîntâmpinând apelantul despre restituirea cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

La 17 martie 2014, Ministerul Justiției al RM a depus cererea de apel motivată solicitând admiterea apelului, cu titlu principal casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată, cu titlu secundar modificarea hotărârii menționate și diminuarea sumelor acordate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014 a fost restituită cererea de apel depusă de către Ministerul Justiției al RM împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 iunie 2013, pe motiv de neînlăturare a neajunsurilor.

La 02 aprilie 2014, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o netemeinică și pasibilă anulării.

Cu referire la prevederile art. 373 alin. (1) alin. (4) CPC consideră că instanța de apel nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în temeiul apelului declarat de Ministerul Justiției al RM.

Relevă că instanța de apel, eronat a stabilit perioada aflării reprezentantului Ministerul Justiției al RM la cursuri de perfecționare (15-20 februarie 2014), când de fapt acesta a fost 15-28 februarie 2014.

Mai indică că încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014 prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Ministerul Justiției al RM i-a fost comunicată la 20 februarie 2014.

Susține că prin această încheiere Ministerului Justiției al RM i-a fost acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor până la data de 03 martie 2014, ora 09:30, zi de luni, iar în aceste condiții reprezentantul Ministerului Justiției al RM a fost în imposibilitate obiectivă de a prezenta apelul motivat în termenul stabilit.

Afirmă că apelul motivat a fost prezentat de către Ministerul Justiției al RM până la data primei ședințe.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 26 martie 2014, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire nr. 584 (f. d. 61), însă la materialele cauzei nu sunt prezente careva probe privind recepționarea acesteia.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 02 aprilie 2014, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, la 04 iulie 2013 și la 25 iulie 2013 Ministerul Justiției al RM a depus cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 iunie 2013, cu mențiunea că apelul suplimentar, cu indicarea temeiurilor de fapt și de drept, va fi depus după recepționarea hotărârii redactate a primei instanțe.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Ministerul Justiției al RM împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 iunie 2013, acordând apelantului termen până la 03 martie 2014 ora 09:30 pentru prezentarea apelului motivat, ședința de judecată fiind numită pentru data de 18 martie 2014, ora 10:00 cu preîntâmpinarea apelantului despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel, copia încheierii date fiind recepționată de Ministerul Justiției al RM la 20 februarie 2014, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 50).

Este cert și faptul că Ministerul Justiției al RM nu a lichidat neajunsul cererii de apel în termenul indicat în încheierea din 30 ianuarie 2014, cererea de apel motivată fiind depusă numai la 17 martie 2014.

Stabilind că apelantul nu a lichidat neajunsul în interiorul termenului acordat de instanță, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 18 martie 2014, a restituit cererea de apel depusă de către Ministerul Justiției al RM împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 iunie 2013.

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC prevede că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În interpretarea corectă a prevederilor legale enunțate se evidențiază că apelantului i se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în

termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Or, în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege sau stabilit de instanța judecătorească (judecător).

De altfel, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procesuale și sunt în drept de a-și exercita toate drepturile lor procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

În această ordine de idei se constată temeinicia încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Ministerul Justiției al RM, ca urmare a neglijării indicațiilor instanței de apel ce au generat omiterea termenului de procedură, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Nu pot constitui temei de admitere a recursului criticile aduse de recurent precum că instanța de apel a apreciat eronat faptul că reprezentantul Ministerului Justiției al RM s-a aflat la cursuri de perfecționare în perioada 15-28 februarie 2014, astfel considerând că reprezentantul Ministerului Justiției a fost în imposibilitate obiectivă de a prezenta apelul motivat în termenul prestabilit, or argumentele invocate constituie temei de a solicita repunerea în termen, în sensul art. 116 CPC, fapt care, însă, nu a fost întreprins de către Ministerul Justiției.

Pe cale de consecință instanța de recurs relevă că Ministerul Justiției al RM, având la cunoștință despre examinarea prezentului litigiu și depunând la 04 iulie 2013 și 25 iulie 2013 cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 iunie 2013, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini procedurile legale în termen legal.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Castraveț împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Dumitru Mardari